

Legea Privind alocațiile sociale de stat pentru unele categorii de cetățeni*

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, sînt utilizate următoarele noțiuni principale:

alocație socială de stat, denumită în continuare alocație, - sumă de bani achitată lunar sau o singură dată din bugetul de stat persoanelor care nu îndeplinesc condițiile pentru obținerea dreptului la pensie conform Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat;

persoane cu dizabilități severe, accentuate și medii - persoane cu dizabilități care nu au acumulat stagiul de cotizare necesar pentru stabilirea pensiei de dizabilitate;

copii cu dizabilități severe, accentuate și medii - copii în vîrstă de pînă la 18 ani cărora li s-a stabilit dizabilitate severă, accentuată și medie;

copii care au pierdut întreținătorul - copiii, în vîrstă de pînă la 18 ani, care au pierdut unul sau ambii părinți;

persoane vîrstnice - persoanele care au atins vîrsta standard de pensionare, dar nu au acumulat stagiul de cotizare necesar pentru stabilirea pensiei pentru limită de vîrstă;

membri ai familiei - soțul (soția), copiii, părinții.

Articolul 2. Dreptul la alocație

(1) De dreptul la alocație beneficiază categoriile de persoane specificate la art. 3 lit. a)-e), care nu îndeplinesc condițiile pentru obținerea dreptului la pensie de asigurări sociale de stat, din rîndul cetățenilor Republicii Moldova, precum și al cetățenilor străini cu domiciliul legal pe teritoriul Republicii Moldova, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

(2) În cazul în care persoana îndeplinește condițiile pentru obținerea mai multor tipuri de alocații, stabilite prin prezenta lege, cu excepția alocației pentru îngrijire, însoțire și supraveghere, acesteia i se stabilește o singură alocație.

Articolul 3. Beneficiarii alocațiilor

De alocații beneficiază următoarele categorii de persoane:

- a) persoanele cu dizabilități severe, accentuate și medii;
- b) persoanele cu dizabilități severe, accentuate și medii din copilărie;
- c) copiii cu dizabilități severe, accentuate și medii în vîrstă de pînă la 18 ani;
- d) copiii care au pierdut întreținătorul;
- e) persoanele care au atins vîrsta de pensionare;
- f) persoanele care îngrijesc, însoțesc și supraveghează un copil cu dizabilități severe în vîrstă de pînă la 18 ani;
- g) persoanele cu dizabilități severe din copilărie – pentru îngrijire, însoțire și supraveghere;
- h) persoanele cu dizabilități severe nevăzătoare – pentru îngrijire, însoțire și supraveghere.

Articolul 4. Organele care efectuează stabilirea și plata alocațiilor

Alocațiile se stabilesc de către casele teritoriale de asigurări sociale.

Articolul 5. Sursele pentru plata alocațiilor

Alocațiile stabilite în conformitate cu prezenta lege se plătesc din mijloacele bugetului de stat, prin intermediul bugetului asigurărilor sociale.

Articolul 6. Stabilirea și plata alocațiilor

(1) Cererea pentru acordarea alocației se depune, personal sau prin intermediul reprezentantului desemnat prin procură sau împuternicire de reprezentare în baza semnăturii electronice, consemnată în Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice, la casa teritorială de asigurări sociale de la locul de trai.

În cazul copiilor cu dizabilități severe, accentuate sau medii cu vîrsta de pînă la 18 ani, alocația se stabilește de casa teritorială de asigurări sociale mamei, iar în cazul decesului mamei – tatălui copilului, din oficiu, în baza datelor disponibile în resursele informaționale de stat, consumate prin intermediul platformei de interoperabilitate.

În cazul în care reprezentantul legal al copilului este tatăl, în alte situații decât cea specificată în enunțul al doilea, sau tutorele (curatorul), alocația se stabilește la cererea depusă personal de către acesta sau prin intermediul reprezentantului desemnat prin procură sau împuternicire de reprezentare în baza semnăturii electronice, consemnată în Registrul împuternicirilor de reprezentare în baza semnăturii electronice, la casa teritorială de asigurări sociale de la locul de trai din

data obținerii dreptului.

Casa Națională de Asigurări Sociale notifică beneficiarii respectivi cu privire la stabilirea alocației în conformitate cu legislația.

(1-1) Alocațiile se stabilesc și se plătesc în următoarele termene:

a) alocația pentru persoanele cu dizabilități severe, accentuate și medii și pentru persoanele cu dizabilități severe, accentuate și medii din copilărie – de la data stabilirii gradului de dizabilitate de către Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă, dacă cererea și actele necesare au fost depuse în termen de 90 de zile de la data emiterii deciziei de încadrare în grad de dizabilitate;

b) alocația pentru copii în cazul pierderii întreținătorului – din ziua decesului întreținătorului, dacă cererea și actele necesare au fost depuse în termen de 90 de zile din ziua decesului;

c) alocația pentru persoane vârstnice – de la data împlinirii vârstei de pensionare, dacă cererea și actele necesare au fost depuse în termen de 90 de zile de la această dată;

d) alocația pentru îngrijire, însoțire și supraveghere:

– persoanelor specificate la art. 14 alin. (1) lit. a) – de la data stabilirii alocației pentru persoana cu dizabilități;

– persoanelor specificate la art. 14 alin. (1) lit. b) și c) – de la data stabilirii alocației pentru persoana cu dizabilități sau a pensiei de dizabilitate;

e) ajutorul de deces – în termen de 3 zile lucrătoare de la data depunerii cererii și a actelor necesare.

(2) În cazul în care termenele prevăzute la alin. (1) lit. a), b) și c) au fost depășite, alocațiile respective se stabilesc și se plătesc de la data depunerii cererii cu actele necesare.

(3) La modificarea numărului de beneficiari, noul quantum al alocației pentru copii în cazul pierderii întreținătorului se acordă începând cu luna următoare celei în care au intervenit modificările.

(4) După fiecare reexpertizare, gradul de dizabilitate se menține, se modifică sau se suspendă în conformitate cu decizia Consiliului Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau a structurilor acestuia. Modificarea și suspendarea alocației sociale se efectuează începând cu luna imediat următoare celeia în care s-a emis decizia respectivă.

(5) Neprezentarea la reexpertizare atrage încetarea plății alocației începând cu luna următoare. Reluarea plății alocației se efectuează din ziua constatării dizabilității dacă reexpertizarea a avut loc în termen de pînă la 3 ani după încetarea plății.

(5-1) Dacă reexpertizarea a avut loc după expirarea a 3 ani de la încetarea plății alocației, reluarea dreptului la alocație se efectuează în condițiile alin. (11) lit. a).

(6) Plata alocațiilor se face lunar, pentru luna în curs, de către prestatorul de servicii de plată desemnat de către beneficiar. Modul de organizare a activităților privind plata alocațiilor se stabilește de către Guvern.

(8) Alocația stabilită, dar neîncasată la timp din vina beneficiarului se plătește retroactiv pe o perioadă de cel mult 3 ani anteriori datei solicitării.

(9) Alocația neplătită la timp din vina organului care stabilește sau plătește alocația se recuperează fără nici un fel de limite în termen.

(10) Plata alocației în perioada privațiunii de libertate se suspendă.

(11) Sumele plătite necuvenit cu titlu de alocație din vina beneficiarului (falsificarea actelor, tănuirea unor circumstanțe etc.) se recuperează de la acesta, lunar, în baza deciziei casei teritoriale de asigurări sociale în mărime ce nu depășește 20 la sută din cuantumul alocației. În cazul în care plata alocației încetează, sumele plătite necuvenit se recuperează în baza hotărîrii instanței de judecată.

(12) Sumele plătite în plus din vina organului care stabilește sau plătește alocația nu se recuperează din contul beneficiarului. Aceste sume se percep de la persoana culpabilă, în conformitate cu legislația în vigoare.

Capitolul II. ALOCAȚIA PENTRU PERSOANELE CU DIZABILITĂȚI

Articolul 7. Condițiile de stabilire a alocației

(1) Alocația pentru persoanele cu dizabilități severe, accentuate și medii, inclusiv pentru persoanele cu dizabilități din copilărie, precum și pentru copiii cu dizabilități severe, accentuate și medii, se stabilește în cazurile cînd persoanele indicate nu beneficiază de dreptul la pensie de asigurări sociale de stat și nu se află la întreținerea deplină a statului.

(2) Gradul de dizabilitate și de capacitate de muncă și momentul survenirii dizabilității la persoanele adulte și la copiii în vîrstă de pînă la 18 ani se constată de către Consiliul

Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă sau de către structurile acestuia.

Articolul 8. Cuantumul alocației

Cuantumul alocației pentru persoanele cu dizabilități constituie un anumit procent din cuantumul pensiei minime pentru persoanele cu dizabilități severe, accentuate și medii, stabilit anual de către Guvern, inclusiv:

- a) persoanelor cu dizabilități severe, accentuate și medii – 80%;
- a-1) persoanelor cu dizabilități severe, stabilite până la vârsta de 23 de ani – 100%;
- b) persoanelor cu dizabilități severe, accentuate și medii din copilărie – 100%;
- c) copiilor cu dizabilități severe, accentuate și medii cu vârsta de pînă la 18 ani – 100%.

Capitolul III. ALOCAȚIA PENTRU COPII ÎN CAZUL PIERDERII ÎNTREȚINĂTORULUI

Articolul 9. Condițiile de stabilire a alocației

(1) Alocația pentru copii în cazul pierderii întreținătorului se acordă dacă persoana decedată nu îndeplinea condițiile pentru obținerea dreptului la pensie de asigurări sociale de stat.

(2) Alocația pentru copii în cazul pierderii întreținătorului se stabilește persoanelor în vîrstă de pînă la 18 ani (elevilor și studenților instituțiilor de învățămînt secundar, mediu de specialitate și superior, cu excepția învățămîntului fără frecvență, - pînă la absolvirea instituției de învățămînt respective, însă nu mai mult decît pînă la împlinirea vârstei de 23 de ani) în cazul în care aceștia nu se află la întreținerea deplină a statului.

Articolul 10. Cuantumul alocației

(1) Cuantumul alocației pentru copii în cazul pierderii întreținătorului constituie 40% din cuantumul pensiei minime pentru limită de vîrstă, stabilit anual de către Guvern, pentru fiecare copil.

(2) În cazul pierderii ambilor părinți, cuantumul alocației se dublează.

Articolul 11. Recalcularea și separarea părții de alocație

(1) Recalcularea alocației se face în cazul modificării numărului de beneficiari. Alocația se recalculează potrivit noii situații, începînd cu luna următoare celei în care au intervenit modificările sau a fost solicitată recalcularea.

(2) Fiecare beneficiar de alocație este în drept să solicite separarea părții de alocație ce i se cuvine.

(3) Separarea părții de alocație se face începînd cu luna următoare celei în care a fost solicitată.

(4) Partea de alocație se determină prin împărțirea cuantumului alocației stabilite la numărul de beneficiari ai acesteia.

(5) Tutorele poate avea dreptul de a primi alocația pentru copilul tutelat care și-a pierdut întreținătorul.

Capitolul IV. ALOCAȚIA PENTRU PERSOANE VÎRSTNICE

Articolul 12. Condițiile de stabilire a alocației

Alocația pentru persoane vîrstnice se stabilește cetățenilor care au atins vîrsta de pensionare conform legislației în vigoare, dar nu îndeplinesc condițiile pentru obținerea dreptului la pensie de asigurări sociale de stat și nu se află la întreținerea deplină a statului.

Articolul 13. Cuantumul alocației

Cuantumul alocației pentru persoane vîrstnice constituie 50% din cuantumul pensiei minime pentru limită de vîrstă, stabilit anual de către Guvern.

Capitolul V. ALOCAȚIA PENTRU ÎNGRIJIRE, ÎNSOȚIRE ȘI SUPRAVEGHERE

Articolul 14. Condițiile de stabilire a alocației

(1) Alocația pentru îngrijire, însoțire și supraveghere se stabilește:

a) persoanelor care îngrijesc, însoțesc și supraveghează la domiciliu un copil cu dizabilități severe în vîrstă de pînă la 18 ani;

b) persoanelor cu dizabilități severe din copilărie;

c) persoanelor cu dizabilități severe nevăzătoare.

(2) Alocația se acordă categoriilor de persoane specificate la alin. (1) lit. b) și c), beneficiare de pensii sau alocații, și nu poate fi stabilită concomitent.

(3) Pentru persoanele specificate la alin. (1) lit. a), alocația nu poate fi stabilită în cazul în care aceste persoane sînt beneficiare ale serviciului de asistență personală.

(4) Pentru categoriile de persoane specificate la alin.(1) lit.b) și c), alocația nu poate fi stabilită în cazul în care persoanele respective se află la întreținerea deplină a statului sau sînt beneficiare ale serviciului de asistență personală.

(5) Persoanele specificate la alin. (1) lit. a)–c) pot alege, la cerere, în schimbul serviciilor menționate la alin. (3) și (4), dreptul de a beneficia de alocație pentru îngrijire, însoțire și supraveghere.

Articolul 15. Cuantumul alocației

(1) Cuantumul alocației pentru îngrijire, însoțire și supraveghere constituie 80% din cuantumul pensiei minime pentru limită de vîrstă, stabilit anual de către Guvern.

(2) Persoana care îngrijește, însoțește și supraveghează la domiciliu doi sau mai mulți copii cu dizabilități severe beneficiază de alocație pentru fiecare copil.

Articolul 16. Plata alocației

Alocația pentru îngrijire, însoțire și supraveghere se plătește personal titularului sau, după caz, tutorelui, curatorului ori mandatarului acestora.

Capitolul VI. AJUTORUL DE DECES

Articolul 17. Condițiile de stabilire a ajutorului de deces

(1) Ajutorul de deces se acordă în cazul decesului persoanei neasigurate cu condiția că nici unul dintre membrii familiei acesteia nu are dreptul la ajutor de deces din sistemul public de asigurări sociale pentru persoana decedată.

(2) Persoana neasigurată beneficiază de dreptul la ajutor de deces pentru membrul familiei aflat în întreținerea sa în cazul în care persoana decedată nu are dreptul la ajutor de deces din sistemul public de asigurări sociale, precum și în cazul în care nici unul dintre membrii familiei nu are dreptul la ajutor de deces din sistemul public de asigurări sociale pentru persoana decedată.

(3) Pentru persoana decedată, ajutorul de deces se acordă o singură dată unei persoane care poate fi, după caz, membru al familiei, tutore, curator sau, în lipsa acestora, unei persoane care dovedește că a suportat cheltuielile legate de înmormîntare.

Articolul 18. Cuantumul ajutorului de deces

Cuantumul ajutorului de deces acordat în caz de deces al persoanei neasigurate este identic cu cel al ajutorului acordat în caz de deces al persoanei asigurate și este stabilit, anual, în legea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul respectiv.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021